

BETTER REGULATION FOR BETTER LIFE

รวมความเห็น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

เดือนตุลาคม ๒๕๖๘
ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๙

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย
กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สารบัญ

หน้า

การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานแก่ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่มีการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เองและมีการเชื่อมต่อบริเวณโครงข่ายไฟฟ้า.....	๓
การมอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าประชุมกรรมการสภาสถาบันของผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นกรรมการตามมาตรา ๘ (๓) และประธานคณะกรรมการสิทธิการซึ่งเป็นกรรมการตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑.....	๕
สิทธิของนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการในการขอรับเงินคืนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ.....	๗
การขอให้จัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยผู้จัดการมรดก ภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ.....	๘
อำนาจของ อ.ก.พ. กระทรวง ในการพิจารณากำหนดโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง.....	๑๐
ปัญหาการกำหนดให้เงินคืนแก่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่ถูกรางวัลเพื่อเป็นเงินออมเป็นค่าใช้จ่าย ในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗.....	๑๒
การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ภายหลังการยุบสภาผู้แทนราษฎร.....	๑๓
การพ้นจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕.....	๑๕
การดำรงตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ.....	๑๖
สิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างและแจ้งชื่อ ผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ของคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ.....	๑๙
การกำหนดคุณสมบัติของคณาจารย์ประจำผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑.....	๒๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่งตั้ง (กรณีประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ).....	๒๒
การคำนวณเงินสดสูงสุดและการนำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดินตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐.....	๒๓
การดำเนินการทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาล กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติทบทวนมติชี้มูลความผิดทางวินัย.....	๒๕
ดัชนีความเห็นจำแนกตามกลุ่มกฎหมาย/หมวดเรื่อง.....	๒๗

“รวมความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)” ได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์แก่การศึกษา
 ค้นคว้าของผู้สนใจความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับการอ้างอิง
 ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องใดควรอ้างอิงจากความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับเต็ม) ที่มี
 การเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.ocs.go.th) หรือสามารถประสาน
 ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่กองกฎหมายไทย (nr0910@ocs.go.th) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

ตุลาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานแก่ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่มีการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เองและมีการเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า

ประเด็น การผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อใช้ในกิจการปิโตรเลียมในแปลงสำรวจของตนเอง ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้รับยกเว้นการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานตามมาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

ความเห็น โดยที่มาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กิจการปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมเฉพาะที่อยู่ในแปลงสำรวจหรือระหว่างแปลงสำรวจที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งการบัญญัติข้อยกเว้นมิให้นำกฎหมายไปใช้บังคับแก่เรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นก็เพื่อมิให้การควบคุมหรือกำกับดูแลการดำเนินการในเรื่องนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน อันจะทำให้การควบคุมหรือกำกับดูแลการดำเนินการในเรื่องนั้นเกิดความซ้ำซ้อนขาดประสิทธิภาพและอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน ทั้งยังสร้างภาระแก่ผู้ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๑๑๓/๒๕๖๑ อีกทั้งเมื่อพิจารณาถ้อยคำในบทบัญญัติตามมาตรา ๓ (๑) ดังกล่าวแล้ว ย่อมเห็นได้ว่ามีเจตนารมณ์ให้กิจการปิโตรเลียมซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมควบคุมหรือกำกับดูแลไว้แล้วเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น

กรณีตามข้อหารือ เมื่อบริษัท ปตท.สผ.สยามฯ ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมเลขที่ ๑/๒๕๒๒/๑๖ แปลงสำรวจบนบกหมายเลข S1 ได้ดำเนินการผลิตกระแสไฟฟ้าในแปลงสำรวจบนบกหมายเลข S1 ด้วยการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (Gas Turbine Generator) โดยใช้ก๊าซธรรมชาติที่ได้จากการผลิตปิโตรเลียมเป็นเชื้อเพลิง เพื่อใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าสำหรับการใช้งานและสนับสนุนการดำเนินการปิโตรเลียม ได้แก่ การผลิต การเก็บรักษา และการขนส่งในพื้นที่แปลงสำรวจบนบกหมายเลข S1 ของตนเอง โดยบริษัท ปตท.สผ.สยามฯ ได้ขออนุญาตขนานเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเข้ากับระบบสายส่งของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) แต่มิได้มีการทำสัญญาขายไฟฟ้ากับ กฟภ. จะถือได้ว่าการดำเนินการดังกล่าวอยู่ในขอบเขตของการดำเนินการปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมเฉพาะที่อยู่ในแปลงสำรวจหรือระหว่างแปลงสำรวจที่เกี่ยวข้องกัน อันเป็นข้อยกเว้นที่กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานไม่ใช้บังคับ หรือไม่ นั้น โดยที่มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ บัญญัติบทนิยามคำว่า “กิจการปิโตรเลียม” หมายความว่า “การสำรวจ ผลิต เก็บรักษา ขนส่ง ขาย หรือจำหน่ายปิโตรเลียม” และเมื่อพิจารณาความหมายของบทนิยามคำว่า “ผลิต” หมายความว่า “ดำเนินการใด ๆ เพื่อนำปิโตรเลียมขึ้นจากแหล่งสะสม และให้หมายความรวมถึงใช้กรรมวิธีใด ๆ เพื่อทำให้ปิโตรเลียมอยู่ในสภาพที่จะขายหรือจำหน่ายได้ แต่ไม่หมายความถึง กลั่น ประกอบอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียม ประกอบอุตสาหกรรมโรงแยกก๊าซ โรงทำก๊าซให้เป็นของเหลวหรือโรงอัดก๊าซ” คำว่า “เก็บรักษา” หมายความว่า “ดำเนินการใด ๆ เพื่อรวมและรักษาปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้” และคำว่า “ขนส่ง” หมายความว่า “ดำเนินการใด ๆ เพื่อนำปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้จากแหล่งผลิตไปยังสถานที่เก็บรักษา สถานที่ขายหรือจำหน่าย

สถานที่รับซื้อ และสถานที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึงขนส่งปิโตรเลียมนั้นระหว่างสถานที่ดังกล่าวด้วย” แล้ว จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า “ผลิต” “เก็บรักษา” และ “ขนส่ง” ที่อยู่ในความหมายของคำว่า “กิจการปิโตรเลียม” ไว้ โดยใช้ถ้อยคำขึ้นต้นว่า “ดำเนินการใด ๆ” ในกรณีของการ “ผลิต” ก็เพื่อนำปิโตรเลียมขึ้นจากแหล่งสะสม กรณีของการ “เก็บรักษา” ก็เพื่อรวมและรักษาปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้ และกรณีของการ “ขนส่ง” ก็เพื่อนำปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้จากแหล่งผลิตไปยังสถานที่เก็บรักษา สถานที่ขายหรือจำหน่าย โดยถ้อยคำดังกล่าวมิได้กำหนดข้อจำกัดของการดำเนินการไว้ ประกอบกับในการผลิตปิโตรเลียมของผู้รับสัมปทานจะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจ ผลิต และอนุรักษ์ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำกับดูแลเพื่อความปลอดภัยในการใช้ไฟฟ้าในการประกอบกิจการปิโตรเลียม

ดังนั้น การที่บริษัท ปตท.สผ.สยามฯ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าโดยใช้ก๊าซธรรมชาติที่ได้จากการผลิตปิโตรเลียมเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าสำหรับนำมาใช้ในกระบวนการผลิต การเก็บรักษา และการขนส่งปิโตรเลียมในแปลงสำรวจของตนเอง รวมทั้งได้ขออนุญาตขนานเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเข้ากับระบบสายส่งของ กฟผ. และ กฟภ. ได้อนุญาตให้บริษัท ไทยเซลล์เอ็กซ์พลอเรชันแอนโพรดักชั่น จำกัด ขนานเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนผู้ถือหุ้นเป็นกลุ่มบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และเปลี่ยนชื่อทางทะเบียนเป็นบริษัท ปตท.สผ.สยามฯ โดยมิได้มีการทำสัญญาขายไฟฟ้าให้กับ กฟผ. นั้น การดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของบริษัท ปตท.สผ.สยามฯ ที่จะนำกระแสไฟฟ้ามาใช้เพื่อประโยชน์ในกระบวนการผลิต การเก็บรักษา และการขนส่งปิโตรเลียมตามความหมายของคำว่า “ผลิต” “เก็บรักษา” และ “ขนส่ง” ซึ่งอยู่ในขอบเขตความหมายของคำว่า “กิจการปิโตรเลียม” ภายใต้การกำกับดูแลตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ ตามความในมาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และไม่ต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

(เรื่องเสร็จที่ ๑๑๘๐/๒๕๖๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานแก่ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่มีการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เองและมีการเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

พศจิกายน ๒๕๖๘

จำนวน ๔ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ การมอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าประชุมกรรมการสภาสถาบันของผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นกรรมการตามมาตรา ๘ (๓) และประธานคณะกรรมการสิทธิการซึ่งเป็นกรรมการตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑

ประเด็นที่หนึ่ง ตามพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑ กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๓) เฉพาะตำแหน่งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๘ (๔) สามารถมอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าประชุมสภาสถาบันพระปกเกล้าได้หรือไม่ หากมอบอำนาจได้ผู้แทนนั้นจะสามารถลงมติและลงคะแนนเสียงในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งรับค่าตอบแทนได้หรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑ และข้อบังคับสถาบันพระปกเกล้าฯ ได้มีบทบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทน กรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้าไว้ ดังนั้น การพิจารณาตามข้อหาเรื่องนี้จึงต้องแยกพิจารณาเป็นรายกรณี ดังนี้

(๑) กรณีผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้าฯ นั้น เป็นตำแหน่งที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งขึ้นจากบุคคลซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุดและสมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเมื่อมีกรณีที่พรรคการเมืองซึ่งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองนั้นไม่ได้มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๑๘ ของรัฐธรรมนูญย่อมเป็นเหตุให้ผู้แทนในสภาผู้แทนราษฎรต้องพ้นจากตำแหน่ง และในกรณีนี้ พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรคนใหม่แทนตำแหน่งที่ว่างลง ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรกำหนด โดยเมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญและข้อบังคับดังกล่าวแล้วไม่ปรากฏบทบัญญัติใดรองรับเกี่ยวกับการมอบอำนาจของผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรในกรณีที่ไม้อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ อีกทั้งไม่ปรากฏการกำหนดตำแหน่งรองผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ช่วยผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทำหน้าที่แทนผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรไว้ด้วย ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่งของผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรจึงมีลักษณะเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งต่างจากการปฏิบัติหน้าที่กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีกฎหมายกำหนดรองรับเรื่องการมอบอำนาจไว้ กล่าวคือ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณสามารถมอบอำนาจได้ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ส่วนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและเลขาธิการวุฒิสภาสามารถมอบอำนาจได้ตามข้อ ๙ (๔) และ (๕) แห่งระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทน พ.ศ. ๒๕๕๔ นอกจากนี้ โดยที่การปฏิบัติหน้าที่ของสภาสถาบันตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้าฯ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ มิได้มีลักษณะของการทำนิติกรรมทางแพ่งหรือพาณิชย์ จึงไม่อาจนำหลักการเป็นตัวการและตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้แก่การมอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าประชุมสภาสถาบันแทนกรรมการสภาสถาบันได้ ด้วยเหตุนี้ เมื่อการเป็นกรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่งของผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้าฯ

เป็นการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะตัว จึงไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในฐานะกรรมการสภาสถาบัน ในอันที่จะออกเสียงลงคะแนน ลงมติ และรับเบี่ยงประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นได้

(๒) กรณีกรรมการสภาสถาบันซึ่งเลือกจากประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรจำนวนสองคน และประธานคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาจำนวนหนึ่งคน ตามมาตรา ๘ (๔) โดยที่มาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้าฯ กำหนดให้หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกกรรมการสภาสถาบันดังกล่าวเป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน ซึ่งตามข้อ ๓ และข้อ ๔ แห่งข้อบังคับสถาบันพระปกเกล้าฯ ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการสภาสถาบันซึ่งเลือกจากประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดให้ประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา แล้วแต่กรณี มาประชุมเพื่อทำการเลือกกันเองเป็นกรรมการสภาสถาบัน จึงเป็นการเลือกผู้ทำหน้าที่กรรมการสภาสถาบันโดยอาศัยความไว้วางใจหรือความรู้ความสามารถเป็นการเฉพาะตัวของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ดังนั้น การเป็นกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๘ (๔) จึงเป็นเรื่องเฉพาะตัวของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาที่ได้รับการคัดเลือก โดยไม่อาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในฐานะกรรมการสภาสถาบัน ในอันที่จะออกเสียงลงคะแนน ลงมติ และรับเบี่ยงประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๑๓๕/๒๕๔๔ และเรื่องเสร็จที่ ๔๖๔/๒๕๔๖ นอกจากนี้ แม้ข้อ ๙๔ แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ และข้อ ๘๘ แห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ จะกำหนดหลักเกณฑ์รองรับกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยกำหนดให้รองประธานคณะกรรมการการคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการการ ถ้ารองประธานคณะกรรมการการคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการการลำดับต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการการก็ตาม แต่โดยที่บทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับเฉพาะแก่การประชุมคณะกรรมการและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเท่านั้น จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้าฯ อันเป็นกฎหมายเฉพาะได้

ประเด็นที่สอง หากกรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๓) เฉพาะตำแหน่งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๘ (๔) ไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าประชุมสภาสถาบันพระปกเกล้าตามประเด็นที่หนึ่งได้ กรรมการสภาสถาบันสามารถมอบหมายให้ผู้แทนเข้าฟังการประชุมเพื่อรับทราบและแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมได้หรือไม่

ความเห็น การดำเนินการประชุมของคณะกรรมการใด ๆ นอกจากจะต้องเป็นไปตามกฎหรือข้อบังคับที่ใช้กับคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว ย่อมขึ้นอยู่กับมติของที่ประชุม กรณีดังกล่าวจึงเป็นดุลพินิจของสภาสถาบันที่จะพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร เนื่องจากพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้าฯ ไม่ได้มีบทบัญญัติกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งมาตรา ๑๒ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้าฯ ยังกำหนดให้เป็นอำนาจของสภาสถาบันในการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมที่มีได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ ได้ ทั้งนี้ การเข้าฟังการประชุมของผู้แทนผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้แทนประธานคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาดังกล่าว

เป็นการเข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์ จึงไม่สามารถออกเสียงลงมติและไม่สามารถได้รับเบี้ยประชุม ส่วนการแสดงความคิดเห็นนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการอนุญาตของผู้ทำหน้าที่ประธานที่ควบคุมการประชุมนั้น

(เรื่องเสรีจที ๑๓๑๙/๒๕๖๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้แทน เข้าประชุมกรรมการสภาสถาบันของผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นกรรมการตามมาตรา ๘ (๓) และประธานคณะกรรมการสิทธิการซึ่งเป็นกรรมการตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

เรื่องที่ ๒ สิทธิของนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการในการขอรับเงินคืนจากกองทุนส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ประเด็น นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเกินจำนวนเงินที่มีหน้าที่ส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะขอรับเงินที่ได้นำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการไว้เกินจำนวนคืนได้หรือไม่ และกองทุนจะสามารถคืนเงินจำนวนดังกล่าวได้หรือไม่ เนื่องจากไม่เข้าลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

ความเห็น มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมีหน้าที่รับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่กำหนดในกฎกระทรวง หากนายจ้างฯ ไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง นายจ้างฯ มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔ หรือให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการ โดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือหรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจึงได้ออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างฯ จะต้องรับเข้าทำงาน จำนวนเงินที่นายจ้างฯ ต้องส่งเงินเข้ากองทุนฯ แทนการจ้างงานคนพิการ และการขอรับเงินคืนจากกองทุนฯ

กรณีตามข้อหารือนี้เป็นกรณีที่นายจ้างฯ มีหน้าที่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ แต่นายจ้างฯ ได้ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตามมาตรา ๓๔ แทนการรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเสริมอาชีพคนพิการตามมาตรา ๓๕ เมื่อปรากฏว่า นายจ้างฯ ส่งเงินเกินจำนวนที่ตนมีหน้าที่ต้องส่งเข้ากองทุนฯ ตามที่คำนวณได้ ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ โดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อนไปทำให้เข้าใจว่าตนมีหน้าที่ต้องส่งเงินตามจำนวนที่นำส่ง เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วจึงพบว่าส่งเงินไว้เกินจึงได้ยื่นขอคืน ดังนั้น

เงินจำนวนที่ส่งไว้เกินจึงมิใช่เงินที่นายจ้างฯ มีหน้าที่ส่งเข้ากองทุนฯ แทนการรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๔ กองทุนฯ จึงไม่มีสิทธิเหนือเงินจำนวนดังกล่าว และต้องคืนเงินจำนวนนั้นให้แก่ นายจ้างฯ เนื่องจากเงินจำนวนนั้น มิใช่เงินที่นายจ้างฯ มีหน้าที่ต้องส่งเข้ากองทุนฯ ตามมาตรา ๒๔ (๕) ประกอบมาตรา ๓๔ อันเป็นหลักกฎหมายทั่วไป แม้จะไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฯ และกฎกระทรวงกำหนด จำนวนคนพิการฯ กำหนดให้กองทุนฯ คืนเงินในส่วนที่นายจ้างฯ ส่งไว้เกินจำนวนที่มีหน้าที่ส่งเข้ากองทุนฯ ก็ตาม สำหรับการคืนเงินจำนวนที่ส่งไว้เกินนั้น สามารถทำได้เมื่อกองทุนฯ ตรวจสอบพบว่ามี การส่งเงิน เกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด หรือเมื่อนายจ้างฯ ตรวจสอบว่าตนส่งเงินเกินจำนวนที่มีหน้าที่นำส่งเข้ากองทุนฯ ย่อมมีสิทธิขอรับเงินที่ได้ส่งเข้ากองทุนฯ ไว้เกินนั้นคืนได้ตลอดเวลา

(เรื่องเสรีจที ๑๔๒๕/๒๕๖๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สิทธิของนายจ้างและเจ้าของ สถานประกอบการในการขอรับเงินคืนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ - คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ ๙))

เรื่องที่ ๓ การขอให้จัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยผู้จัดการมรดก ภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืน และการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ

ประเด็น กรณีเจ้าของที่ดินมิได้ร้องขอให้เจ้าหน้าที่เวนคืนจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยการประปานครหลวง (กปน.) ได้จ่าย เงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนให้แก่เจ้าของที่ดินครบถ้วนและกระบวนการเวนคืนเสร็จสิ้นตามขั้นตอน ที่กฎหมายกำหนดจนเรื่องยุติแล้ว ผู้จัดการมรดกซึ่งดำเนินการแทนเจ้าของที่ดินซึ่งถึงแก่ความตายจะมีสิทธิยื่น คำร้องขอให้เจ้าหน้าที่ซื้อที่ดินส่วนที่เหลือตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มา ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่

ความเห็น ข้อเท็จจริงตามข้อหารือนี้เป็นการเวนคืนตามพระราชบัญญัติกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลบางภาษี ตำบลบางเลน ตำบลคลองนกระทุง ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ตำบลทวีวัฒนา ตำบลหนองเพรางาย อำเภไทรน้อย ตำบลบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง ตำบลบ้านใหม่ ตำบลบางแม่นาง ตำบลบางใหญ่ ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ และตำบลบางคูเวียง ตำบล ปลายบาง ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งได้มีการทำสัญญาซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนระหว่าง กปน. และนาย ว. เจ้าของที่ดิน โดย กปน. ได้จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดิน ที่ถูกเวนคืนให้แก่ นาย ว. แล้ว ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และอำเภไทรน้อย อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัด นนทบุรี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่เวนคืนเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้มีการจดทะเบียนแบ่งแยกโฉนดที่ดินส่วนที่เหลือจาก การเวนคืนให้แก่ นาย ว. กระบวนการเวนคืนที่ดินของนาย ว. จึงมีการดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วย การเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ การซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจึงต้องพิจารณาตาม หลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดหลักเกณฑ์ในการซื้อที่ดิน ส่วนที่เหลือไว้ว่า ในกรณีที่ต้องเวนคืนที่ดินแปลงใดแต่เพียงบางส่วน ถ้าเนื้อที่ดินส่วนที่เหลืออยู่นั้นน้อยกว่า ยี่สิบห้าตารางวา หรือด้านหนึ่งด้านใดน้อยกว่าห้าวา และที่ดินส่วนที่เหลืออยู่นั้นไม่ได้ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน กับที่ดินแปลงอื่นของเจ้าของเดียวกัน หากเจ้าของที่ดินร้องขอให้เจ้าหน้าที่เวนคืนหรือจัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือด้วย ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการที่เจ้าของที่ดินจะมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้เจ้าหน้าที่จัดซื้อที่ดิน ส่วนที่เหลือ แตกต่างจากมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิ การร้องขอให้เจ้าของที่ดินทราบเป็นหนังสือและเจ้าของที่ดินมีสิทธิยื่นคำร้องภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือแจ้งจากเจ้าหน้าที่และโดยที่การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เป็นการจำกัดสิทธิของเอกชน จึงจำเป็นต้องดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ประกอบกับพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนอย่างเคร่งครัด ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวตราขึ้นเพื่อให้อำนาจเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์สามารถดำเนินการได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ หากเอกชนประสงค์จะโต้แย้งสิทธิก็จะต้องดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควรและเป็นระยะเวลา ที่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ยังสามารถดำเนินการตามคำร้องขอได้ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าระยะเวลาได้ล่วงเลยมาจนพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลบางภาษีฯ พ.ศ. ๒๕๓๓ สิ้นผลใช้บังคับแล้ว และมีการตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอบางเลนฯ พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้บังคับ อีกทั้ง กปน. ได้เข้าใช้ที่ดินที่เวนคืนและดำเนินโครงการ จนเสร็จสิ้นแล้ว กระบวนการเวนคืนจึงเป็นอันเสร็จสิ้น ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่จะดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ อีกต่อไป (*tempus fugit*) นาย ว. จึงไม่มีสิทธิร้องขอให้ซื้อที่ดินส่วนที่เหลือได้ ดังนั้น นาง ร. ในฐานะผู้จัดการมรดก จึงไม่มีสิทธิร้องขอให้ซื้อที่ดินส่วนที่เหลือ

สำหรับบทเฉพาะกาลมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติ รองรับการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายเดิมกับกฎหมายฉบับใหม่ไว้ กรณีที่กระบวนการเวนคืนตามกฎหมายเดิมยังมีได้ดำเนินการเสร็จสิ้นทั้งหมด โดยให้การดำเนินการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๓๐ ก่อนที่พระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเป็นการดำเนินการที่สมบูรณ์ และให้การดำเนินการในส่วนที่ยังไม่แล้วเสร็จดำเนินการต่อไปได้ ตามหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติไว้ ดังนั้น เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลบางภาษีฯ พ.ศ. ๒๕๓๓ และพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอบางเลนฯ พ.ศ. ๒๕๓๙ สิ้นผลใช้บังคับแล้ว และกระบวนการเวนคืนที่ดินของนาย ว. เสร็จสิ้นแล้ว จึงไม่มีกรณีที่ต้องดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายเดิมที่ยังค้างการดำเนินการที่ต่อเนื่อง มาก่อนที่กฎหมายฉบับใหม่จะมีผลใช้บังคับ กรณีจึงไม่อาจนำเรื่องเสร็จที่ ๗๐๑/๒๕๖๓ และเรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๕/๒๕๖๓ มาเทียบเคียงได้ เนื่องจากข้อเท็จจริงตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวนั้น เป็นกรณีที่มีการดำเนินการเวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ต่อเนื่องมา จนมีการใช้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(เรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๗/๒๕๖๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การขอให้จัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือ จากการเวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยผู้จัดการมรดก ภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

เรื่องที่ ๔   อำนาจของ อ.ก.พ. กระทรวง ในการพิจารณากำหนดโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง

ประเด็น การพิจารณาของ อ.ก.พ. กระทรวง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เพื่อกำหนดโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการพลเรือนตามมติชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องลงโทษไล่ออกจากราชการตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ เท่านั้นหรือไม่

ความเห็น ตามข้อเท็จจริงกรณีนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้ชี้มูลความผิดฐานทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการแก่นางสาว จ. ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งต่อมากรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีคำสั่งลงโทษไล่นางสาว จ. ออกจากราชการ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดฐานทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการแก่นาย อ. ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ยังไม่มีการสั่งลงโทษทางวินัย การดำเนินการของ อ.ก.พ. กระทรวง ในเรื่องนี้จะจึงเป็นกรณีการพิจารณาคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งและรายงานต่อ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นกรณีการพิจารณาโทษของข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ อ.ก.พ. กระทรวง ในการพิจารณาโทษของข้าราชการพลเรือนเมื่อคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยกรณีที่ข้าราชการพลเรือนนั้นกระทำความผิดวินัยหรือมีกรณีที่เหมาะสมให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมีผลให้อ.ก.พ. กระทรวง ต้องใช้ดุลพินิจเพื่อพิจารณาคำสั่งลงโทษหรือพิจารณาโทษทางวินัยตามมาตรา ๘๕ (๑) และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง เพื่อให้เป็นไปตามมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี

ในประเด็นว่า การพิจารณาของ อ.ก.พ. กระทรวง ตามข้อหาเรื่องนี้จะต้องลงโทษไล่ออกจากราชการแต่ประการเดียวตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ หรือไม่ นั้น เมื่อมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีสาระสำคัญในทำนองเดียวกันว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น การพิจารณาของ อ.ก.พ. กระทรวง ในเบื้องต้นจึงต้องเป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสำนวนการไต่สวนและฐานความผิดตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี และเป็นไปตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาที่บัญญัติให้ลงโทษ

ปลดออกหรือไล่ออกแก่ผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

สำหรับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ที่ อ.ก.พ. กระทรวง จะต้องปฏิบัติตามนั้น เมื่อมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวใช้คำว่า “ควรลงโทษไล่ออก” ซึ่งจะเห็นได้ว่ามิได้เป็นการบังคับตายตัวหรือตัดอำนาจในการใช้ดุลพินิจของ อ.ก.พ. กระทรวง โดยสิ้นเชิง ดังนั้น ในการพิจารณาของ อ.ก.พ. กระทรวง จึงยังต้องนำแนวทางของ ก.พ. ตามหนังสือเวียนของสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. ๑๐๑๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ ที่ว่า “การที่จะสั่งลงโทษข้าราชการสถานหนักถึงขั้นไล่ออกจากราชการจะต้องมีพยานหลักฐานชัดเจนพอสมควรว่าผู้กระทำผิดมีเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย” และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๘/๒๕๖๘ ซึ่งมีความว่า “แม้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาจะต้องผูกพันตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ แต่จะพิจารณาโทษทางวินัยเป็นประการใดนั้น ย่อมต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์การกระทำที่ประกอบกันเป็นความผิด ตลอดจนความร้ายแรงของการกระทำเพื่อลงโทษให้เหมาะสมตามความยุติธรรมในแต่ละกรณีต่อไป” มาประกอบการพิจารณาด้วย โดย อ.ก.พ. กระทรวง จะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบและระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง หากปรากฏโดยชัดแจ้งว่าการลงโทษไล่ออกนั้นจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมอย่างร้ายแรงแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้กระทำ ไม่มีเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการอย่างชัดแจ้ง หรือการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของทางราชการที่เคยทำมา อ.ก.พ. กระทรวง ย่อมมีดุลพินิจที่จะพิจารณาโทษตามอำนาจตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ได้

(เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๖/๒๕๖๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของ อ.ก.พ. กระทรวง ในการพิจารณากำหนดโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

วันวาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๔ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ ปัญหาการกำหนดให้เงินคืนแก่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่ถูกรางวัลเพื่อเป็นเงินออมเป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗

ประเด็น คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถกำหนดให้เงินคืนแก่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่ถูกรางวัลเพื่อเป็นเงินออมเป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้หรือไม่

ความเห็น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย มีวัตถุประสงค์เพื่อออกสลากกินแบ่งรัฐบาล จัดการโรงพิมพ์อันเป็นอุปกรณ์ในการพิมพ์สลากกินแบ่งรัฐบาล หรือพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นที่คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลให้ความเห็นชอบและกระทำการอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดจะต้องดำเนินการจัดสรรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลฯ กล่าวคือให้จัดสรรเป็นเงินรางวัลร้อยละหกสิบ เป็นรายได้แผ่นดินไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบสาม และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่เกินกว่าร้อยละสิบเจ็ด โดยเงินที่จัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลยังรวมไปถึงเงินที่ได้รับไว้นอกเหนือจากเงินที่ได้จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ และดอกผลที่เกิดจากเงินตามมาตรา ๒๒ (๓) ด้วย ซึ่งหากเงินค่าใช้จ่ายในการบริหารงานมีคงเหลือ ให้กั้นไว้เป็นเงินสำรองได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบ ส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลฯ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลฯ กำหนดควบคุมการจัดสรรเงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับไว้อย่างชัดเจนและเคร่งครัดเพื่อใช้จ่ายเป็นเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วยเงินที่ได้รับนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจะต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินทั้งหมด จึงเห็นได้ว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักในการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อหาเงินนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ดังนั้น การดำเนินการต่าง ๆ ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจึงต้องอยู่ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลดังกล่าวเท่านั้น

สำหรับการกำหนดค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้น ตามมาตรา ๒๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลฯ กำหนดให้เงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด ให้จัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่เกินกว่าร้อยละสิบเจ็ด และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหารงานตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ซึ่งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลจะกำหนดได้ต้องเป็น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือเกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลในขั้นตอนการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล เช่น ส่วนลดสำหรับตัวแทนจำหน่าย ส่วนลดสำหรับตัวแทนจำหน่ายรายย่อย ส่วนลดสำหรับตัวแทนจำหน่ายรายย่อยประเภทบุคคลทั่วไปและคนพิการ และสมาชิกจำหน่ายของสมาคม องค์กร มูลนิธิ นิติบุคคล และหน่วยงาน ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและการควบคุมตรวจสอบการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและเกิดความเป็นธรรม ทั้งนี้ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่การคืนเงินให้แก่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่ถูกรางวัลเพื่อเป็นเงินออมนั้น มีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายหลังจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลไปแล้ว และยังเป็น การดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อหาเงินนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ประกอบกับเมื่อพิจารณาสัดส่วนเงินออมที่ประชาชนผู้ซื้อสลากที่ไม่ถูกรางวัลจะได้รับคืนในแต่ละงวดนั้นเป็นจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับเงินที่ประชาชนใช้จ่ายในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จึงอาจมีผลให้มาตรการนี้เป็นมาตรการที่กระตุ้นหรือส่งเสริมให้ประชาชนใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่าส่งเสริมการออม ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลจึงไม่สามารถกำหนดให้เงินคืนแก่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่ถูกรางวัลเพื่อเป็นเงินออมเป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลฯ ได้

(เรื่องเสรีจที ๑๕๐๖/๒๕๖๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาการกำหนดให้เงินคืนแก่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่ถูกรางวัลเพื่อเป็นเงินออมเป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒))

เรื่องที่ ๒ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ภายหลังการยุบสภาผู้แทนราษฎร

ประเด็นที่หนึ่ง การใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือกฎหมายเฉพาะเป็นการกระทำอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ตามมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมีหน้าที่และอำนาจจัดทำงบประมาณ และกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายนั้น หน่วยรับงบประมาณจะดำเนินการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อยื่นต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ ในกรณีการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

และองค์กรอัยการ มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยยื่นคำขอต้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ หน่วยรับงบประมาณตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะบางประเภท กฎหมายกำหนดให้การขอต้งงบประมาณรายจ่ายต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วย เช่น มาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมาตรา ๑๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ ให้อำนาจผู้อำนวยการสำนักงบประมาณในการวิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการด้วย โดยในการพิจารณาค่าของงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนด เพิ่มหรือลดเงินจัดสรรได้ตามความจำเป็นของการปฏิบัติงาน ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๙ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณไม่ผูกพันที่จะต้องอนุมัติงบประมาณรายจ่ายให้ตามที่หน่วยรับงบประมาณยื่นคำขอ นอกจากนี้ ในกรณีที่สำนักงบประมาณพิจารณาและจัดทำรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณแล้วเสร็จและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไปเข้ารับหน้าที่และเข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ก็อาจให้มีการพิจารณาทบทวนหรือแก้ไขปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณดังกล่าวได้ จากนั้นจึงจะมีการกำหนดรายการในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาพิจารณาต่อไป ด้วยเหตุนี้ การใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติการขอต้งงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ หรือกฎหมายเฉพาะในกรณีที่สำนักงบประมาณหารือจึงเป็นเพียงการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติให้มีการขอต้งงบประมาณรายจ่ายซึ่งแสดงถึงความต้องการในการใช้งบประมาณของหน่วยรับงบประมาณเท่านั้น โดยเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดยังมีได้เป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ อีกทั้งยังไม่มีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ดังนั้น จึงมิได้เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีกระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ตามมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประเด็นที่สอง การใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีในการพิจารณาอนุมัติการก่อกำหนดผูกพันของหน่วยรับงบประมาณตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ เป็นการกระทำอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไปตามมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรและต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามเงื่อนไขที่มาตรา ๑๖๙ บัญญัติไว้ โดยใน (๑) บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีต้องไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการหรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้แล้วในงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างต่อเนื่องเพียงเท่าที่จำเป็นจึงได้บัญญัติห้ามคณะรัฐมนตรีกระทำการใดที่มีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ เว้นแต่ที่กำหนดไว้แล้วในงบประมาณรายจ่ายประจำปีเท่านั้น เมื่อการใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีในการอนุมัติการก่อกำหนดผูกพันของหน่วยรับงบประมาณตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรี

ใช้อำนาจในการพิจารณาอนุมัติรายการหรือโครงการที่มีการก่อกำหนดผู้กักพันธบัตรประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณ และมีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปให้หน่วยรับงบประมาณเสนอเพื่อที่จะนำไปกำหนดในคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณต่อไป ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีกระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ตามมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อนึ่ง โดยที่ปัญหาข้อหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นหน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย การให้ความเห็นในกรณีนี้จึงเป็นไปเพียงเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการในการบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น

(เรื่องเสร็จที่ ๑๖๐๗/๒๕๖๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีภายหลังการยุบสภาผู้แทนราษฎร - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒))

เรื่องที่ ๓ การพ้นจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเด็น ผู้มีรายชื่อได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิในบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจตามมาตรา ๔๓ (๔) แล้ว ผู้นั้นจะต้องพ้นจากบัญชีสำรองดังกล่าวหรือไม่

ความเห็น ความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ (ก.ร.ตร.) เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับความเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมของประชาชนจากการกระทำหรือไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจอันมิชอบ หรือการประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ แยกต่างหากจากคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจนั้น ก็เพื่อให้มี ก.ร.ตร. ซึ่งประกอบด้วยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการทำหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนแยกต่างหากจากการบริหารงานบุคคล อันจะทำให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกฎหมายไม่ประสงค์ให้บุคคลคนเดียวทำหน้าที่ในคณะกรรมการทั้งสองคณะพร้อมกัน จึงได้กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ (๗) และมาตรา ๔๔ (๓) ว่า ให้กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ก.ร.ตร. แล้วให้พ้นจากตำแหน่ง ก.ตร. และให้แต่งตั้งผู้ได้รับคะแนนถัดไปจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ (๔) เป็น ก.ตร. แทน

สำหรับประเด็นว่าผู้มีรายชื่อได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิในบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ (๔) ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.ร.ตร. ตามมาตรา ๔๓ (๔) แล้ว ผู้นั้นจะต้องพ้นจากบัญชีสำรองดังกล่าวหรือไม่ แม้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ จะไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน ให้ผู้มีรายชื่อในบัญชีสำรองกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๖ (๔) ที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.ร.ตร. จะต้องพ้นจากบัญชีสำรองดังเช่นในกรณีของการแต่งตั้งกรรมการ ก.ร.ตร. จากกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๔ (๓) ก็ตาม แต่เมื่อความมุ่งหมายของกฎหมายต้องการให้กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิใช้สิทธิในการเลือกกว่าจะทำหน้าที่เป็น ก.ตร. หรือ ก.ร.ตร. ได้เพียงคนเดียวแล้ว การตีความผู้มีรายชื่อในบัญชีสำรองกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๖ (๔)

ที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ จะต้องพ้นจากบัญชีสำรองดังกล่าวหรือไม่นั้น ย่อมต้องตีความไปในทางเดียวกับกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ (๓) ตามหลักการให้เหตุผลแบบ “ยิ่งต้องเป็นเช่นนั้น” (*argumentum a fortiori*) กล่าวคือ การที่กฎหมายกำหนดให้กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อเลือกใช้สิทธิทำหน้าที่เป็น ก.ร.ตร. แล้ว ยังต้องพ้นจากการเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.ตร. โดยไม่สามารถกลับมาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.ตร. ได้อีก ทำให้การตีความเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการ ก.ร.ตร. จากบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ (๔) ย่อมต้องตีความให้ผู้ได้รับแต่งตั้งจากบัญชีสำรองไม่มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็น ก.ตร. ได้อีกเช่นกัน ประกอบกับการคัดเลือกกรรมการ ก.ร.ตร. ตามมาตรา ๔๔ นั้น ใช้หลักความสมัครใจเป็นสำคัญ กล่าวคือ ได้มีการสอบถามความสมัครใจของผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกแล้ว การที่ผู้ที่มีรายชื่อในบัญชีสำรองสมัครใจที่จะไปเป็นกรรมการ ก.ร.ตร. ย่อมถือว่าได้ใช้สิทธิในการเลือกที่จะไปเป็นกรรมการ ก.ร.ตร. และมีผลทำให้ต้องพ้นจากบัญชีสำรองไปโดยผลของกฎหมายเช่นเดียวกับการพ้นจากตำแหน่ง ก.ตร. ของกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิที่เลือกจะไปเป็นกรรมการ ก.ร.ตร. และกรณีดังกล่าวไม่ใช่การรอนสิทธิของบุคคล หากแต่เป็นกรณีที่กฎหมายได้ให้สิทธิในการเลือกจะไปดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.ร.ตร. หรือจะรอในบัญชีสำรองเพื่อเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลง อีกทั้งหากพิจารณาเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ แล้ว จะเห็นได้ว่า บัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ ประสงค์ให้ใช้สำหรับการพิจารณาคัดเลือกแต่งตั้งเป็น ก.ตร. หรือ ก.ร.ตร. และเมื่อได้รับการคัดเลือกจากบัญชีสำรองไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็น ก.ตร. หรือ ก.ร.ตร. รายชื่อบุคคลดังกล่าวในบัญชีสำรองที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งเป็น ก.ตร. หรือ ก.ร.ตร. แล้วแต่กรณี ย่อมต้องถูกตัดออกไปจากบัญชีสำรอง ดังนั้น กรณีตามข้อหาหรือนี้ ผู้ที่มีรายชื่อในบัญชีสำรองที่สมัครใจไปเป็นกรรมการ ก.ร.ตร. ย่อมพ้นจากบัญชีสำรองและไม่มีสิทธิเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลงได้อีก และแม้ต่อมาบุคคลนั้นได้ลาออกหรือมีเหตุที่ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ก.ร.ตร. ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ก่อนที่จะครบวาระการดำรงตำแหน่ง บุคคลนั้นจะไม่กลับมามีรายชื่อในบัญชีสำรองได้อีก

(เรื่องเสร็จที่ ๑๖๘๘/๒๕๖๘ วันที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การพ้นจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒))

เรื่องที่ ๔ การดำรงตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

ประเด็นที่หนึ่ง การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติจะต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเห็น มาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และมาตรา ๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้รายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน กองทุนการออมแห่งชาติจึงเป็นทุนหมุนเวียนตามนัยของคำว่า “ทุนหมุนเวียน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ ได้กำหนดให้ทุนหมุนเวียนใดที่มีกฎหมายกำหนดบทบัญญัติในเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

ให้การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนนั้นเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายมิได้บัญญัติไว้ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

สำหรับการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ นั้น มาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ กำหนดให้การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขาธิการฯ ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการ กอช. กำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้ว คณะกรรมการ กอช. จะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสี่ปี ในขณะเดียวกันมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ ประกอบกับข้อ ๘ แห่งประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ว่าด้วยมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของทุนหมุนเวียน ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้บริหารทุนหมุนเวียนที่แต่งตั้งจากบุคคลภายนอก ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ จึงเห็นได้ว่า เป็นกรณีที่พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ ซึ่งเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องการดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ ตลอดจนการทำสัญญาจ้างและอายุสัญญาจ้างเลขาธิการฯ ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ดังนั้นเมื่อพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ ได้กำหนดเกี่ยวกับอายุการจ้างเลขาธิการฯ เป็นการเฉพาะไว้แล้ว จึงไม่ต้องนำบทบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียนฯ มาใช้บังคับ

ประเด็นที่สอง นางสาว จ. ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ คราวแรกตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๕ และได้รับการต่ออายุสัญญาจ้างให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ อีกคราวตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๙ คณะกรรมการ กอช. สามารถพิจารณาแต่งตั้งเพื่อให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ ภายหลังจากครบกำหนดการต่ออายุสัญญาจ้างแล้วอีกได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ กำหนดให้การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขาธิการฯ ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการ กอช. กำหนดโดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้วคณะกรรมการ กอช. จะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสี่ปี จึงเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ ได้กำหนดให้ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ ต้องเป็นไปตามสัญญาจ้าง โดยคณะกรรมการ กอช. มีอำนาจพิจารณากำหนดอายุสัญญาจ้างเลขาธิการฯ ในคราวแรกได้ ซึ่งต้องไม่เกินคราวละสี่ปี และอาจกำหนดให้น้อยกว่าสี่ปีก็ได้และคณะกรรมการ กอช. จะพิจารณาต่ออายุสัญญาจ้างหรือไม่ก็ได้ หากคณะกรรมการ กอช. พิจารณาให้ต่ออายุสัญญาจ้างก็สามารถกระทำได้ โดยมาตรา ๒๕ วรรคสอง กำหนดให้ต่ออายุสัญญาจ้างได้ไม่เกินสี่ปี กรณีจึงเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการ กอช. ที่จะจ้างเลขาธิการฯ ได้อีกหนึ่งคราวโดยวิธีการต่ออายุสัญญาจ้าง และย่อมหมายความว่า เมื่อรวมระยะเวลาการจ้างทั้งหมดตามสัญญาจ้างทั้งสองคราวแล้วต้องไม่เกินแปดปี การที่บทบัญญัติมาตรา ๒๕ จำกัดอายุสัญญาจ้างบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ ติดต่อกันได้ไม่เกินแปดปี ก็เนื่องจากกฎหมายมีเจตนารมณ์เพื่อจะมีให้ผู้นั่งผู้ใดดำรงตำแหน่งดังกล่าวนานเกินไป

กรณีตามข้อหารือ เมื่อปรากฏว่า นางสาว จ. ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ มีกำหนดเวลาสี่ปี โดยมีการทำสัญญาจ้างในคราวแรกตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๕ และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างในคราวแรกแล้ว คณะกรรมการ กอช. ได้แต่งตั้งนางสาว จ. ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ อีกคราวหนึ่ง โดยการต่ออายุสัญญาจ้างมีกำหนดเวลาสี่ปี ตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕

ถึงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๙ ซึ่งเป็นระยะเวลาสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติฯ จึงเป็นกรณีที่นางสาว จ. ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ โดยสัญญาจ้าง และได้รับการต่ออายุสัญญาจ้างจนครบกำหนดเวลาตามที่มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติฯ บัญญัติไว้แล้ว นางสาว จ. ย่อมไม่อาจได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ ติดต่อกันได้อีกเป็นคราวที่สาม ดังนั้น คณะกรรมการ กอช. จึงไม่สามารถพิจารณาแต่งตั้งนางสาว จ. ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ ภายหลังจากครบกำหนดเวลาการต่ออายุสัญญาจ้างอีกได้

(เรื่องเสร็จที่ ๑๗๑๓/๒๕๖๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำรงตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒))

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

มกราคม/กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง สิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ของคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ

ประเด็น คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มีสิทธิเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคีและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามข้อ ๗ วรรคสอง และข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคี ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้หรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการค่าจ้าง คณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน และคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง โดยมีลักษณะเป็น “คณะกรรมการไตรภาคี” ประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละเท่ากัน ดังปรากฏจากองค์ประกอบตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๒ และมาตรา ๑๒๙ วรรคสอง โดยบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการไตรภาคีดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงหลักการของกฎหมายที่ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการไตรภาคีอย่างทั่วถึง เพื่อแสดงความคิดเห็นและปกป้องสิทธิประโยชน์ของฝ่ายของตน ดังนั้น ผู้ซึ่งมีลักษณะเป็นฝ่ายโดยอ้อมมีสิทธิเป็นผู้แทนฝ่ายของตนหรือเลือกผู้แทนฝ่ายของตนได้โดยสิทธินั้นได้เกิดขึ้นแล้วตามหลักการของกฎหมายคณะกรรมการไตรภาคีดังกล่าว

สำหรับการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการค่าจ้าง คณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน และคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง นั้น มาตรา ๗๘ วรรคสอง มาตรา ๙๔ และมาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนด ซึ่งได้แก่ ระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งวิธีการเลือกผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างจะใช้วิธีการเลือกโดยตรงหรือเลือกโดยอ้อมผ่านองค์การ ย่อมเป็นไปตามที่ระเบียบกระทรวงแรงงานฯ กำหนดไว้ โดยข้อ ๗ วรรคสอง และข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบดังกล่าวกำหนดให้สมาคมนายจ้าง สถานประกอบกิจการ สหภาพแรงงาน หรือคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีสิทธิเสนอชื่อผู้แทนองค์การที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคี ทั้งนี้ การที่ระเบียบกระทรวงแรงงานฯ กำหนดวิธีการเลือกผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างไว้เช่นใด มิใช่เป็นการก่อตั้งสิทธิให้แก่องค์การข้างต้น แต่เป็นเพียงการจัดระเบียบการใช้สิทธิของบุคคลที่บุคคลซึ่งเป็นฝ่ายนั้น ๆ มีอยู่แล้วโดยผ่านองค์การที่เป็นผู้แทนฝ่ายของตนเท่านั้น

ส่วนประเด็นปัญหาตามข้อหารือ โดยที่มาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ บัญญัติไว้ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดของนายจ้างมีคณะกรรมการลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์แล้ว ให้คณะกรรมการลูกจ้างทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ ซึ่งมีผลทำให้ในสถานประกอบกิจการนั้นจะไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการขึ้น อีกคณะหนึ่งเป็นการแยกต่างหากจากคณะกรรมการลูกจ้างอีก คณะกรรมการลูกจ้างจึงมีหน้าที่และอำนาจ เช่นเดียวกับคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการทุกประการ และย่อมหมายความว่าคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการเป็นผู้แทนของลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้น หากคณะกรรมการลูกจ้างดังกล่าวไม่อาจเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในคณะกรรมการไตรภาคีได้ ย่อมเป็นการตัดสิทธิลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการไตรภาคี อันเป็นการขัดต่อหลักการของกฎหมายคณะกรรมการไตรภาคี

สำหรับกรณีที่มีข้อโต้แย้งว่า คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีหน้าที่และอำนาจเท่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ เท่านั้น มิได้มีสถานะเป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการที่จะมีสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในคณะกรรมการไตรภาคีได้ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ และพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่ปรากฏว่ามีการกำหนดให้สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานมีสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนองค์การที่จะสมัครเป็นผู้แทนฝ่ายของตน และแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคีเช่นกัน แต่การที่ในระเบียบกระทรวงแรงงานดังกล่าว กำหนดให้สมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงานมีสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนองค์การที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้แทนฝ่ายของตนและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งฝ่ายของตน ก็เพราะระเบียบกระทรวงแรงงานดังกล่าว อยู่ภายใต้หลักการของกฎหมายคณะกรรมการไตรภาคีที่ต้องจัดระเบียบให้มีผู้แทนของแต่ละฝ่ายในการเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง ดังนั้น การกล่าวอ้างว่าคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีหน้าที่และอำนาจเท่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ เท่านั้น จึงเป็นการให้เหตุผลที่ไม่สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายคณะกรรมการไตรภาคี

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ จึงสามารถเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคีและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงแรงงานฯ

(เรื่องเสร็จที่ ๑๐๙/๒๕๖๙ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคี ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ของคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙))

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

มีนาคม ๒๕๖๙

จำนวน ๔ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ การกำหนดคุณสมบัติของคณาจารย์ประจำผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑

ประเด็น สภามหาวิทยาลัยรามคำแหงจะสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑ ออกข้อบังคับกำหนดคุณสมบัติของคณาจารย์ประจำผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยกำหนดให้คณาจารย์ประจำผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ (๔) จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการบรรจุหรือจ้างให้ทำงานในมหาวิทยาลัยรามคำแหงมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดให้ สภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี ประธานสภาคณาจารย์ และประธานกรรมการส่งเสริมกิจการของมหาวิทยาลัย (๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จำนวน ๗ คน (๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยซึ่งได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓) จำนวนหกคน (๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไปที่มีใช้คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓) จำนวนหนึ่งคน และ (๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) จำนวนเจ็ดคน โดยการได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่ทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีตามมาตรา ๑๖ (๔) นั้น มาตรา ๑๖ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหงฯ กำหนดไว้ว่าให้มาจากการเลือกตั้งของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ซึ่งมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหงฯ กำหนดให้คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ๔ ประเภท ได้แก่ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ ดังนั้น เมื่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยในตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเมื่อใด ผู้นั้นย่อมมีสถานะเป็นคณาจารย์ประจำและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ (๔)

สำหรับกรณีที่สภามหาวิทยาลัยรามคำแหงจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหงฯ ที่บัญญัติว่าหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เพื่อออกข้อบังคับมหาวิทยาลัย กำหนดคุณสมบัติของคณาจารย์ประจำผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ (๔) นั้น มาตรา ๑๖ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหงฯ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทให้อำนาจออกข้อบังคับได้แต่เฉพาะหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัย เช่น กำหนดวันและเวลาในการเลือกตั้ง วิธีออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง การประกาศผลการเลือกตั้ง เท่านั้น ไม่อาจกำหนดคุณสมบัติของคณาจารย์ประจำผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖

วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหงฯ ได้ เพราะการกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมดังกล่าว ย่อมมีผลให้คณาจารย์ประจำซึ่งไม่มีคุณสมบัตินั้นกลายเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัย อันเป็นการจำกัดสิทธิตามกฎหมายของบุคคล ซึ่งจะกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เท่านั้น ตามนัยมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหงฯ ที่บัญญัติว่าคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๖) ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย หรือมาตรา ๒๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหงฯ ที่บัญญัติว่าคุณสมบัติของกรรมการสภาคณาจารย์ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(**เรื่องเสรีจี้ที่ ๒๑๔/๒๕๖๙** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดคุณสมบัติของคณาจารย์ประจำ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘))

เรื่องที่ ๒ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่งตั้ง (กรณีประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ)

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลครบวาระการดำรงตำแหน่ง อนุกรรมการในคณะกรรมการที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่งตั้งจะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามคำสั่งแต่งตั้งเดิมได้หรือไม่ และมีสิทธิได้รับ เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นในช่วงเวลาดังกล่าวหรือไม่

ความเห็น มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มี คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยมีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๑๖ รวมทั้งมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามหน้าที่และอำนาจ ที่มีอยู่ตามกฎหมาย โดยกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๙ แต่ยังคงอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปได้จนกว่าประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคสอง โดยในขณะที่ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิยังอยู่ ในวาระการดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจำนวน ๗ คณะ โดยบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งหรือเหตุ พ้นจากตำแหน่งของประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการไว้เป็นการเฉพาะ เมื่อประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปได้จนกว่า ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามหลักความต่อเนื่อง ในการบริหารราชการแผ่นดินย่อมมีผลทำให้หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของคณะกรรมการชุดเดิมยังมี อยู่เช่นเดิม และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการชุดเดิมก็ยังคงมีผลโดยชอบด้วยกฎหมายต่อไป คณะอนุกรรมการชุดเดิมที่ได้รับแต่งตั้งไว้จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่าคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคลชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการที่เป็นการ

ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่สะดุดหยุดลง ตามแนวความเห็น คณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสรีที่ ๑๔๓๒/๒๕๕๘ และเรื่องเสรีที่ ๖๖/๒๕๖๖ แต่หากคณะกรรมการชุดใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการชุดเดิมได้แต่งตั้งไว้ย่อมสิ้นสุดลงไปพร้อมกับ คณะกรรมการชุดเดิมนั้นด้วย เพราะอำนาจการแต่งตั้งตามกฎหมายของคณะกรรมการชุดเดิมได้สิ้นสุด ไปแล้ว และคณะกรรมการชุดใหม่ย่อมมีหน้าที่และอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดใหม่ตามที่ เห็นสมควรต่อไป

สำหรับสิทธิในการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นนั้น เมื่อประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการยังคงอยู่ในตำแหน่งและสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ จึงมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ ตอบแทนอื่นตามที่มาตรา ๑๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ กำหนดไว้ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสรีที่ ๑๒๑/๒๕๕๑ และเรื่องเสรีที่ ๖๖/๒๕๖๖

ประเด็นที่สอง หากคณะอนุกรรมการดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ คณะกรรมการ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่มีประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระจะอาศัย มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นใหม่ได้หรือไม่

ความเห็น แม้ว่าได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า คณะอนุกรรมการสามารถปฏิบัติ หน้าที่ต่อไปได้ แต่หากคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่มีประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง เห็นสมควรแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการชุดใหม่ เพิ่มขึ้นจาก ๗ คณะ ที่เคยแต่งตั้งไว้แล้ว หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมบางส่วนหรือยกเลิกคำสั่งเดิมและออกคำสั่ง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดใหม่แทนชุดเดิม ก็ย่อมกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง เพราะมาตรา ๑๒ วรรคสอง มีความมุ่งหมายให้คณะกรรมการชุดเดิมสามารถปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายบัญญัติต่อไปได้ ซึ่งหมายถึงหน้าที่และอำนาจทั้งหมดที่มีอยู่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคลฯ โดยรวมถึงการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งด้วย

(เรื่องเสรีที่ ๒๑๕/๒๕๖๙ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ ที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่งตั้ง (กรณีประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ) - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒))

เรื่องที่ ๓ การคำนวณเงินสดสูงสุดและการนำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดินตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติ การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็น การคำนวณเงินสดสูงสุดที่กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้รับจาก สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ต้องดำเนินการอย่างไร

ความเห็น กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการพัฒนา ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า กองทุนประกอบด้วยเงิน และทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้ ฯลฯ (๓) เงินที่ได้รับจากการจัดสรรคลื่นความถี่ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรร คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม โดยให้

สำนักงาน กสทช. จัดสรรให้ในอัตราร้อยละสิบห้าของรายได้จากการจัดสรรคลื่นความถี่ดังกล่าว (๔) เงินที่ได้รับการจัดสรรจากรายได้ของสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๖๕ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดอกผล โดยให้สำนักงาน กสทช. จัดสรรให้ในอัตราร้อยละสิบห้าของเงินรายได้ของสำนักงาน กสทช. ดังกล่าว โดยวรรคสองบัญญัติว่า ให้กองทุนฯ เฉพาะในส่วนที่ได้รับตาม (๓) และ (๔) ดังกล่าว มีเงินสดสูงสุดปีงบประมาณไม่เกินห้าพันล้านบาท และให้คณะกรรมการมีอำนาจในการปรับเพิ่มหรือลดเงินสดสูงสุดได้ โดยให้คำนึงถึงความเพียงพอของการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ และวรรคสามบัญญัติว่า เงินสดของกองทุนฯ ส่วนที่เกินจากเงินสดสูงสุดที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง ให้กองทุนฯ นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๔ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะจำกัดจำนวนเงินสดสูงสุดที่กองทุนฯ พึ่งได้รับจากสำนักงาน กสทช. ตาม (๓) และ (๔) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ เพื่อเป็นรายได้ของกองทุนฯ สำหรับการดำเนินการของกองทุนฯ รวมกันในแต่ละปีงบประมาณไม่เกินห้าพันล้านบาท และหากเมื่อใดได้รับเงินเกินห้าพันล้านบาท ก็ให้กองทุนฯ นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน อีกทั้งพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมฯ ก็มีได้มีบทบัญญัติใดให้นำหนี้สินหรือภาระผูกพันของกองทุนฯ ไปหักจากเงินที่ได้รับจากสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) เป็นการเฉพาะ นอกจากนั้นเพื่อเป็นหลักประกันว่ากองทุนฯ จะมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ในตอนท้ายของวรรคสองของมาตรา ๒๔ จึงให้คณะกรรมการมีอำนาจในการปรับเพิ่มหรือลดเงินสดสูงสุดได้ โดยให้คำนึงถึงความเพียงพอของการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ดังนั้น ในปีงบประมาณใด กองทุนฯ ได้รับเงินดังกล่าวจากสำนักงาน กสทช. ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้เป็นจำนวนสูงสุดไม่เกินห้าพันล้านบาท หากมีการพิจารณาแล้วไม่เพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ คณะรัฐมนตรีย่อมมีอำนาจในการปรับเพิ่มจำนวนเงินดังกล่าวได้ และในทางกลับกัน หากกองทุนฯ ได้รับเงินดังกล่าวจากสำนักงาน กสทช. ในปีงบประมาณละห้าพันล้านบาท แต่เกินความเพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ คณะรัฐมนตรีก็ย่อมมีอำนาจในการปรับลดจำนวนเงินดังกล่าวได้เช่นกัน

สำหรับปัญหาที่ว่า การคำนวณเงินสดสูงสุดตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมฯ ต้องดำเนินการอย่างไร นั้น เมื่อพิจารณาวิธีการคำนวณเงินสดสูงสุดตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง ตามแนวทางที่กองทุนฯ ได้ดำเนินการโดยพิจารณาจากเงินสดคงเหลือหรือเงินสะสมของเงินที่กองทุนฯ ได้รับตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) ณ วันสิ้นปีงบประมาณ หักด้วยหนี้สินภาระผูกพัน และกรอบวงเงินงบประมาณตามประกาศเปิดรับทุนที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้อนุมัติไว้แล้ว วิธีการคำนวณดังกล่าวไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๔ ที่ประสงค์จะจำกัดจำนวนเงินสดสูงสุดที่กองทุนฯ พึ่งได้รับจากสำนักงาน กสทช. ในแต่ละปีงบประมาณ โดยไม่นำหนี้สินหรือภาระผูกพันใด ๆ ของกองทุนฯ มาหักจำนวนเงินดังกล่าวที่ได้รับ และหากกองทุนฯ ได้รับเงินจากสำนักงาน กสทช. เกินจำนวนที่กฎหมายบัญญัติหรือเกินจำนวนที่คณะกรรมการปรับเพิ่มหรือลดไว้แล้ว กองทุนฯ ย่อมมีหน้าที่นำเงินส่วนที่เกินนั้นส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

(เรื่องเสรีจิติ ๒๔๐/๒๕๖๙ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การคำนวณเงินสดสูงสุดและการนำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดินตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒))

เรื่องที่ ๔ การดำเนินการทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาล กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติทบทวนมติข้อมูลความผิดทางวินัย

ประเด็นที่หนึ่ง การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดและมีมติข้อมูลความผิดทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาล ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ต่อมา คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาทบทวนเรื่องดังกล่าวแล้วมีมติข้อมูลความผิดทางวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เพิ่มเติม โดยไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี เป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยมาตรา ๕๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือไม่

ความเห็น โดยที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาความผิดทางวินัยของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาลผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายแล้วมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๓๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ เห็นชอบตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นที่เสนอว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดทางวินัย ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ข้อมูลความผิดทางอาญา เพียงแต่การจัดทำเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวตกหล่นความผิดทางวินัยจำนวนสองฐานความผิดไป อันเป็นเหตุให้ต้องมีการเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ กรณีจึงเห็นได้ว่า การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เพื่อทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๑๓๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ ตามข้อหาเรื่องนี้ มิได้เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้วขึ้นพิจารณาโดยไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดีซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป อันเป็นข้อห้ามตามมาตรา ๕๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หากแต่เป็นการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเอกสารที่เกี่ยวข้องนี้ให้ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงเดิมที่คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้มีความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาข้อมูลความผิดทางอาญาในฐานความผิดที่เป็นเรื่องทุจริตต่อหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบด้วยแล้ว การแก้ไขเพิ่มเติมข้อความให้ครบถ้วนและตรงกับมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเพิ่มความผิดทางวินัยอีกสองฐานความผิดที่ตกหล่นให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เห็นชอบตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้น จึงเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้

ประเด็นที่สอง กรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกเทศมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงตามมติเดิมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปแล้ว และอยู่ในระหว่างการสอบสวน จะมีแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

ความเห็น โดยที่การดำเนินการในเรื่องนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เคยมีหนังสือ ที่ ปช ๐๐๒๖/๐๐๙๑ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๗ ตอบข้อหารือของสำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๘ ประกอบกับมาตรา ๙๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เคยมีมติวางแนวทางเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว กรณีจึงสมควรที่ผู้บังคับบัญชาจะได้ดำเนินการทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาลให้เป็นไปตามแนวทางในหนังสือดังกล่าว

(เรื่องเสร็จที่ ๒๖๑/๒๕๖๙ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาล กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติทบทวนมติชี้มูลความผิดทางวินัย - คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒))

ดัชนีความเห็นจำแนกตามกลุ่มกฎหมาย/หมวดเรื่อง

หัวข้อ	เรื่องเสร็จ	หน้า
การเงิน การคลัง และวิธีการงบประมาณ		
กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ สังคม และประโยชน์สาธารณะ การคำนวณเงินสดสูงสุดและการนำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดินตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๔๐/๒๕๖๙	๒๓
กองทุนสงเคราะห์ สิทธิของนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการในการขอรับเงินคืนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	๑๔๒๕/๒๕๖๘	๗
วิธีการงบประมาณ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีภายหลังการยุบสภาผู้แทนราษฎร	๑๖๐๗/๒๕๖๘	๑๓
การเมืองการปกครอง		
ข้อมูลส่วนบุคคล การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่งตั้ง (กรณีประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ)	๒๑๕/๒๕๖๙	๒๒
รัฐสภา การมอบอำนาจให้ผู้แทนเข้าประชุมกรรมการสภาสถาบันของผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นกรรมการตามมาตรา ๘ (๓) และประธานคณะกรรมการซึ่งเป็นกรรมการตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๓๑๙/๒๕๖๘	๕
ข้าราชการตำรวจ การพ้นจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๖๘๘/๒๕๖๘	๑๕
วินัย อุตสาหกรรม และการร้องทุกข์ อำนาจของ อ.ก.พ. กระทรวง ในการพิจารณากำหนดโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง	๑๔๔๖/๒๕๖๘	๑๐
กองทุนที่เป็นนิติบุคคล การดำรงตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ	๑๗๑๓/๒๕๖๘	๑๖
ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม		
พลังงาน การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานแก่ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่มีการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เองและมีการเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า	๑๑๘๐/๒๕๖๘	๓
ที่ดิน		
เวนคืน การขอให้จัดซื้อที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยผู้จัดการมรดก ภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ	๑๔๓๗/๒๕๖๘	๘

หัวข้อ	เรื่องเสร็จ	หน้า
ทุจริต และประพุดติมิชอบ		
การดำเนินการทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาล กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติทบทวนมติชี้มูลความผิดทางวินัย	๒๖๑/๒๕๖๙	๒๕
รัฐวิสาหกิจ		
รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติ ปัญหาการกำหนดให้เงินคืนแก่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ไม่ถูกรางวัลเพื่อเป็นเงินออม เป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗	๑๕๐๖/๒๕๖๘	๑๒
แรงงาน		
สิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	๑๐๙/๒๕๖๙	๑๙
ศึกษา		
อุดมศึกษา การกำหนดคุณสมบัติของคณาจารย์ประจำผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑	๒๑๔/๒๕๖๙	๒๑

ที่ปรึกษาโครงการ

นายนพต เกรีฤกษ์

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
รักษาราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางณัฐนันท์ อัสวเลิศศักดิ์

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางสาวธำรงลักษณ์ ลาพินี

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นางชนนันท์ ศรีทองสุข ศรีพันธุ์

ผู้อำนวยการกองกฎหมายไทย

นางสาวภริภัทร ตำนธีระภากุล

ผู้อำนวยการฝ่ายข้อมูลกฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

นางสาวศิริวรรณ อนรรฆเดช

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

นายวสุ สรรกำเนิด

พนักงานราชการ (นิติกร)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙
www.ocs.go.th
www.lawreform.go.th